

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 82/16
Λουξεμβούργο, 28 Ιουλίου 2016

Απόφαση στην υπόθεση C-330/15 P
Johannes Tomana κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής

Το Δικαστήριο επικυρώνει τα περιοριστικά μέτρα που έχουν επιβληθεί σε βάρος του Johannes Tomana, γενικού εισαγγελέα της Ζιμπάμπουε, και άλλων 120 προσώπων και εταιριών εγκατεστημένων στη χώρα αυτή

Δεδομένης της καταστάσεως στη Ζιμπάμπουε και, ιδίως, των σοβαρών προσβολών των δικαιωμάτων του ανθρώπου από την Κυβέρνηση της Ζιμπάμπουε, το Συμβούλιο επέβαλε το 2002 περιοριστικά μέτρα (δέσμευση κεφαλαίων και απαγόρευση εισόδου στο έδαφος της Ένωσης και διέλευσης από αυτό) σε βάρος πολλών προσώπων και εταιριών στη χώρα αυτή. Η ισχύς των μέτρων έχει επανειλημμένως παραταθεί, ο δε κατάλογος των προσώπων και των οντοτήτων σε βάρος των οποίων ισχύουν τα μέτρα έχει τακτικά αναθεωρηθεί.

Σε βάρος του Johannes Tomana, γενικού εισαγγελέα της Ζιμπάμπουε, 109 ακόμη προσώπων (τα οποία είναι ως επί το πλείστον ανώτατοι δημόσιοι λειτουργοί και στελέχη του στρατού και της αστυνομίας) και 11 εταιριών επιβλήθηκαν αυτά τα περιοριστικά μέτρα το 2012.¹ Η καταχώριση του J. Tomana στον σχετικό κατάλογο αιτιολογήθηκε ως εξής: «Εμπλεκόμενος σε δραστηριότητες που υπονομεύουν σοβαρά τη δημοκρατία, το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και το κράτος δικαίου». Η καταχώριση των λοιπών 120 προσώπων και εταιριών αιτιολογήθηκε με παρόμοιους λόγους (ενέργειες προδήλως σχετιζόμενες με την πολιτική της βίας, του εκφοβισμού και της προσβολής των θεμελιωδών δικαιωμάτων του λαού της Ζιμπάμπουε).

Ο J. Tomana και τα 120 λοιπά πρόσωπα και εταιρίες προσέφυγαν ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ζητώντας την ακύρωση της καταχωρίσεώς τους. Με απόφαση της 22ας Απριλίου 2015² το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή τους. Έκρινε ότι η νομική βάση στην οποία στηρίζονταν τα περιοριστικά μέτρα ήταν κατάλληλη και ότι η Επιτροπή δεν είχε παραβιάσει την υποχρέωση αιτιολογήσεως ούτε είχε υποπέσει σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως. Ο J. Tomana και τα 120 λοιπά πρόσωπα και εταιρίες άσκησαν στη συνέχεια αναίρεση κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του Δικαστηρίου.

Με τη σημερινή του απόφαση το Δικαστήριο απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως του J. Tomana και των 120 λοιπών προσώπων και εταιριών και επικυρώνει τόσο την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου όσο και τα περιοριστικά μέτρα που επιβλήθηκαν σε βάρος τους το 2012.

Το Δικαστήριο εκτιμά ότι, όπως είχε κρίνει και το Γενικό Δικαστήριο, τα φυσικά πρόσωπα των οποίων οι δραστηριότητες υπονομεύουν σοβαρά τη δημοκρατία, τον σεβασμό των δικαιωμάτων του ανθρώπου και το κράτος δικαίου στη Ζιμπάμπουε, καθώς και τα νομικά πρόσωπα που ανήκουν στα εν λόγω φυσικά πρόσωπα, δεν πρέπει να διακριθούν από τα πρόσωπα που

¹ Απόφαση 2012/97/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 17ης Φεβρουαρίου 2012, που τροποποιεί την απόφαση 2011/101/ΚΕΠΠΑ για περιοριστικά μέτρα κατά της Ζιμπάμπουε (ΕΕ L 47, σ. 50), εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 151/2012 της Επιτροπής, της 21ης Φεβρουαρίου 2012, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) 314/2004 του Συμβουλίου για περιοριστικά μέτρα κατά της Ζιμπάμπουε (ΕΕ L 49, σ. 2) και εκτελεστική απόφαση 2012/124/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 2012, για την εφαρμογή της απόφασης 2011/101/ΚΕΠΠΑ για περιοριστικά μέτρα κατά της Ζιμπάμπουε (ΕΕ L 54, σ. 20).

² Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 22ας Απριλίου 2015, Tomana κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής (T-190/12, βλ. ΑΤ [αριθ. 38/15](#))

σχετίζονται με τα μέλη της Κυβερνήσεως της Ζιμπάμπουε, αλλά στην πραγματικότητα αποτελούν ειδική κατηγορία σχετιζόμενων προσώπων. Σε αντίθεση προς όσα υποστήριξαν οι αναιρεσείοντες, το Γενικό Δικαστήριο, αποφαινόμενο κατ' αυτόν τον τρόπο, δεν προέβη σε νέο νομικό χαρακτηρισμό.

Όσον αφορά την πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως, οι αναιρεσείοντες υποστηρίζουν ότι το Συμβούλιο μπορούσε να στραφεί μόνο κατά των προσώπων των οποίων οι ενέργειες υπονομεύουν σοβαρά τη δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα στη Ζιμπάμπουε. Προσάπτουν στο Γενικό Δικαστήριο ότι χαρακτήρισε ορισμένα πρόσωπα ως «σχετιζόμενα» με τα μέλη της κυβερνήσεως στηριζόμενο σε ενέργειες στις οποίες είχαν προβεί στο παρελθόν και ότι κατ' αυτόν τον τρόπο δέχθηκε ως τεκμήριο ότι τα εν λόγω πρόσωπα διατήρησαν σχέση συνέργειας με τους κυβερνώντες οι οποίοι ευθύνονταν για τις πολιτικές της βίας και του εκφοβισμού.

Ως προς το ζήτημα αυτό το Δικαστήριο έκρινε ότι, όπως είχε κρίνει και το Γενικό Δικαστήριο, τα πρόσωπα που κατέχουν υψηλές θέσεις, όπως είναι τα πρόσωπα τα οποία εμπλέκονται σε στρατιωτικές και αστυνομικές επιχειρήσεις καθώς και σε επιχειρήσεις ασφαλείας, πρέπει να θεωρείται ότι σχετίζονται με την Κυβέρνηση της Ζιμπάμπουε, εκτός αν αποδείξουν ότι με συγκεκριμένες ενέργειες απέρριψαν τις πρακτικές της κυβερνήσεως αυτής. Υπό τις συνθήκες αυτές, αρκεί η αναφορά στην ιδιότητα των προσώπων ή τη θέση που κατέχουν, για να βεβαιωθεί ότι είναι βάσιμα τα μέτρα που έχουν επιβληθεί σε βάρος τους, χωρίς η αναφορά αυτή να ισοδυναμεί με τεκμήριο. Επίσης, η αναφορά στο γεγονός ότι κάποιο πρόσωπο άσκησε κατά το παρελθόν καθήκοντα βάσει των οποίων μπορεί να χαρακτηριστεί, κατά την άσκηση των καθηκόντων αυτών, ως μέλος της Κυβερνήσεως της Ζιμπάμπουε ή ως πρόσωπο σχετιζόμενο με μέλος της κυβερνήσεως, αποτελεί επαρκή αιτιολογία για να χαρακτηριστεί μετά τη λήξη των καθηκόντων του ως πρόσωπο που έχει σχέση με μέλη της κυβερνήσεως. Το Δικαστήριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το Γενικό Δικαστήριο προέβη σε ορθό έλεγχο του βασίμου των επίμαχων περιοριστικών μέτρων λαμβάνοντας υπόψη ένα σύνολο στοιχείων σχετικά με την κατάσταση, τα καθήκοντα και τις σχέσεις των προσώπων αυτών στο πλαίσιο του καθεστώτος στη Ζιμπάμπουε.

Όσον αφορά την παραβίαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι από την αιτιολογία των επίμαχων περιοριστικών μέτρων μπορούν να συναχθούν σαφώς τα καθήκοντα βάσει των οποίων ο J. Tomanha και τα λοιπά πρόσωπα και εταιρίες είχαν την ιδιότητα του μέλους της Κυβερνήσεως της Ζιμπάμπουε ή του προσώπου που έχει σχέση με μέλος της κυβερνήσεως αυτής.

ΥΠΕΝΘΥΜΙΣΗ: Το Δικαστήριο μπορεί να επιληφθεί αιτήσεως αναιρέσεως, η οποία περιορίζεται σε νομικά ζητήματα, κατά αποφάσεως ή διατάξεως του Γενικού Δικαστηρίου. Καταρχήν, η άσκηση αναιρέσεως δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα. Εάν είναι παραδεκτή και βάσιμη, το Δικαστήριο αναιρεί την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου. Στην περίπτωση που η υπόθεση είναι ώριμη προς εκδίκαση, το Δικαστήριο μπορεί να αποφανθεί το ίδιο οριστικά επί της διαφοράς. Σε αντίθετη περίπτωση, αναπέμπει την υπόθεση στο Γενικό Δικαστήριο, το οποίο δεσμεύεται από την απόφαση που εξέδωσε το Δικαστήριο στο πλαίσιο της αιτήσεως αναιρέσεως.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582